

بسم الله الرحمن الرحيم

دانشگاه علم و صنعت ایران

بهار ۱۳۹۸

پاسخ تمرین سری هفتم

سیگنال‌ها و سیستم‌ها

۱. سیگنال $x[n] = \cos\left(\frac{\pi}{3}n\right) + 1$ با ضرایب سری فوریه a_k مفروض است. اگر سیگنال $y[n] = a_n + (-1)^n$ تعریف شود، ضرایب سری فوریه آن را به کمک خاصیتی که در ادامه می‌آید، بیابید.

$$\text{خاصیت دوگانی: } x[n] \leftrightarrow a_k \Leftrightarrow a_n \leftrightarrow \frac{1}{N} x[-n]$$

$$x[n] = \cos\left(\frac{\pi}{3}n\right) + 1 \Rightarrow N = 6 \Rightarrow \omega_0 = \frac{\pi}{3}$$

$$y[n] = y_1[n] + y_2[n]$$

$$y_1[n] = a_n \Leftrightarrow a_k^1 = \frac{1}{6} x[-k] = \frac{1}{6} \left(\cos\left(\frac{\pi}{3}k\right) + 1 \right)$$

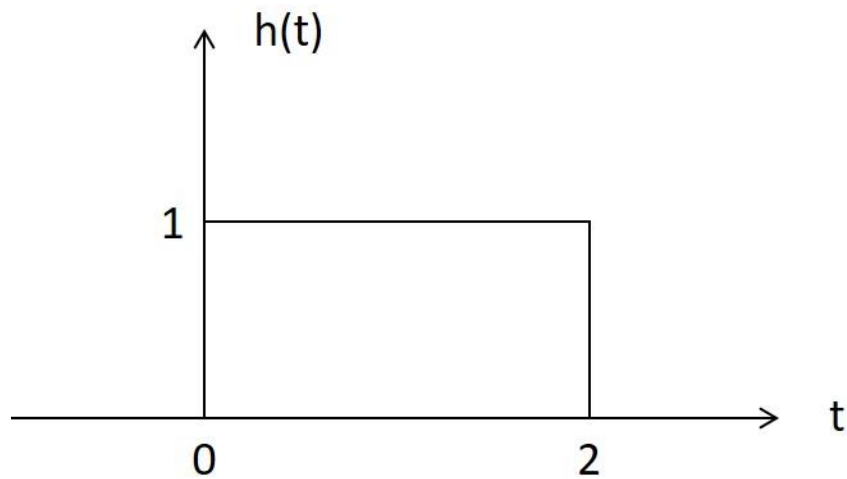
$$y_2[n] = (-1)^n = e^{j\pi n} \xrightarrow{N=6, \omega_0=\frac{\pi}{3}} a_k^2 = 1, a_k^2 = 0 \quad k \neq \pm 3, \pm 9, \pm 15, \dots$$

$$\Rightarrow a_k^2 = \delta[k - 3]$$

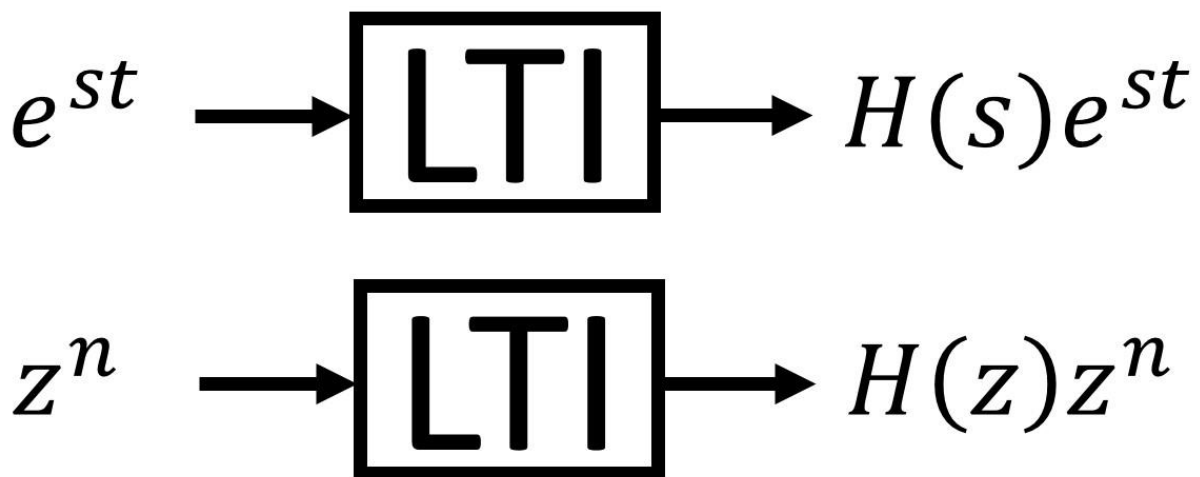
$$y[n] \leftrightarrow a_k = a_k^1 + a_k^2 = \frac{1}{6} \left(\cos\left(\frac{\pi}{3}k\right) + 1 \right) + \delta[k - 3]$$

دقت کنید که خاصیت خطی بودن سری فوریه زمانی برقرار است که دوره تناوب دو سیگنال یکسان باشد. به همین دلیل در این مثال دوره تناوب سیگنال $(-1)^n$ را ۶ فرض کردیم و با همین فرض ضرایب سری فوریه را حساب کردیم.

۲. فرض کنید یک سیستم LTI دارای پاسخ ضربه زیر است.

پاسخ سیستم به ورودی های $x_1(t) = e^{j\omega t}$ و $x_2(t) = \cos(\omega t)$ را به ازای ω ای ثابت و بدون کانالو کردن (یعنی با محاسبه پاسخ فرکانسی سیستم) به دست بیاورید.

$$H(s) = \int_{-\infty}^{\infty} h(t)e^{-st} dt, s = j\omega$$

$$H(z) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} h[n]z^{-n}, z = e^{j\omega}$$

$$\begin{aligned} H(s) &= \int_0^2 e^{-st} dt = \left[\frac{-1}{s} e^{-st} \right]_{t=0}^2 = \frac{-1}{s} (e^{-2s} - 1) \\ &= \frac{1}{s} (1 - e^{-2s}) \Rightarrow H(j\omega) = \frac{1}{j\omega} (1 - e^{-2j\omega}) \end{aligned}$$

$$x_1(t) = e^{j\omega t} \Rightarrow y_1(t) = H(j\omega)e^{j\omega t} = \frac{e^{j\omega t}}{j\omega} (1 - e^{-2j\omega})$$

$$\begin{aligned} x_2(t) &= \cos(\omega t) = \frac{1}{2}(e^{j\omega t} + e^{-j\omega t}) \\ \Rightarrow y_2(t) &= \frac{1}{2}H(j\omega)e^{j\omega t} + \frac{1}{2}H(-j\omega)e^{-j\omega t} \\ &= \frac{e^{j\omega t}}{2j\omega}(1 - e^{-2j\omega}) - \frac{e^{-j\omega t}}{2j\omega}(1 - e^{2j\omega}) \end{aligned}$$

۳. یک سیستم LTI با پاسخ ضربه $h(t) = 3e^{-10t}u(t)$ مفروض است. بدون کائوالو کردن و با محاسبه پاسخ فرکانسی سیستم، خروجی سیستم به ورودی $x(t) = 3\cos(5t)$ را بیابید.

$$\begin{aligned} H(s) &= \int_0^{\infty} 3e^{-10t}e^{-st}dt = \left[\frac{-3}{s+10}e^{-(s+10)t} \right]_{t=0}^{\infty} = \frac{3}{s+10} \\ \Rightarrow H(j\omega) &= \frac{3}{10+j\omega} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x(t) = 3\cos(5t) &= \frac{3}{2}(e^{j5t} + e^{-j5t}) \Rightarrow y(t) \\ &= \frac{3}{2}H(5j)e^{j5t} + \frac{3}{2}H(-5j)e^{-j5t} = \frac{9e^{j5t}}{10j+20} + \frac{9e^{-j5t}}{-10j+20} \end{aligned}$$

۴. تبدیل فوریه سیگنال های زیر را بیابید.

$$X(j\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t)e^{-j\omega t}dt$$

a. $x(t) = \delta(t)$

$$X(j\omega) = \mathcal{F}\{\delta(t)\} = \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t)e^{-j\omega t}dt = e^{-j\omega 0} \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t)dt = 1$$

b. $x(t) = e^{-\alpha t}u(t), \alpha > 0$

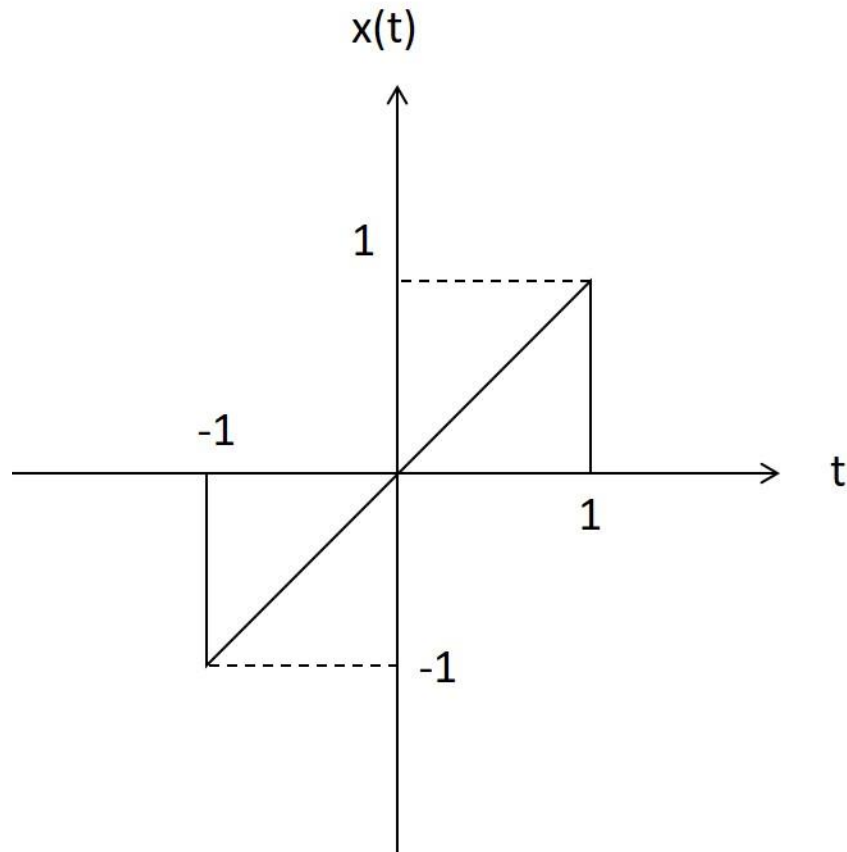
$$X(j\omega) = \mathcal{F}\{e^{-\alpha t}u(t)\} = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\alpha t}u(t)e^{-j\omega t}dt = \int_0^{\infty} e^{-(\alpha+j\omega)t}dt$$

$$= \left[\frac{-1}{\alpha+j\omega}e^{-(\alpha+j\omega)t} \right]_{t=0}^{\infty} = \frac{1}{\alpha+j\omega}$$

c. $x(t) = e^{-\alpha|t|}, \alpha > 0$

$$\begin{aligned}
 X(j\omega) &= \mathcal{F}\{e^{-\alpha|t|}\} = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\alpha|t|} e^{-j\omega t} dt = \int_{-\infty}^0 e^{\alpha t} e^{-j\omega t} dt + \int_0^{\infty} e^{-\alpha t} e^{-j\omega t} dt \\
 &= \left[\frac{1}{\alpha - j\omega} e^{(\alpha - j\omega)t} \right]_{t=-\infty}^0 + \left[\frac{-1}{\alpha + j\omega} e^{-(\alpha + j\omega)t} \right]_{t=0}^{\infty} \\
 &= \frac{1}{\alpha - j\omega} + \frac{1}{\alpha + j\omega} = \frac{2\alpha}{\alpha^2 + \omega^2}
 \end{aligned}$$

.d

$$\begin{aligned}
 X(j\omega) &= \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-j\omega t} dt = \int_{-1}^1 t e^{-j\omega t} dt \\
 &= \left[\left(-\frac{t}{j\omega} e^{-j\omega t} + \frac{1}{\omega^2} e^{-j\omega t} \right) \right]_{t=-1}^1 \\
 &= -\frac{1}{j\omega} e^{-j\omega} + \frac{1}{\omega^2} e^{-j\omega} - \frac{1}{j\omega} e^{j\omega} - \frac{1}{\omega^2} e^{j\omega} \\
 &= -\frac{1}{j\omega} (e^{j\omega} + e^{-j\omega}) - \frac{1}{\omega^2} (e^{j\omega} - e^{-j\omega}) \\
 &= \frac{-2}{j\omega} \cos(\omega) + \frac{2}{j\omega^2} \sin(\omega)
 \end{aligned}$$

۵. ویژگی های زیر را برای تبدیل فوریه زمان پیوسته اثبات کنید.

$$x(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} X(j\omega) e^{j\omega t} d\omega$$

a. جابجایی زمانی: $x(t) \xrightarrow{\mathcal{F}} X(j\omega) \Rightarrow x(t - t_0) \xrightarrow{\mathcal{F}} e^{-j\omega t_0} X(j\omega)$

$$x(t) \xrightarrow{\mathcal{F}} X(j\omega) \Rightarrow x(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} X(j\omega) e^{j\omega t} d\omega$$

$$\Rightarrow x(t - t_0) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} X(j\omega) e^{j\omega(t-t_0)} d\omega$$

$$\Rightarrow x(t - t_0) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} (e^{-j\omega t_0} X(j\omega)) e^{j\omega t} d\omega$$

$$\Rightarrow x(t - t_0) \xrightarrow{\mathcal{F}} e^{-j\omega t_0} X(j\omega)$$

b. مزدوج: $x(t) \xrightarrow{\mathcal{F}} X(j\omega) \Rightarrow x^*(t) \xrightarrow{\mathcal{F}} X^*(-j\omega)$

$$x(t) \xrightarrow{\mathcal{F}} X(j\omega) \Rightarrow x(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} X(j\omega) e^{j\omega t} d\omega$$

$$\xrightarrow{\text{مزدوج کردن طرفین}} x^*(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} X^*(j\omega) e^{-j\omega t} d\omega$$

$$\xrightarrow{\Omega = -\omega} x^*(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{\infty}^{-\infty} X^*(-j\Omega) e^{j\Omega t} (-d\Omega)$$

$$= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} X^*(-j\Omega) e^{j\Omega t} d\Omega$$

$$\xrightarrow{\omega = \Omega} x^*(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} X^*(-j\omega) e^{j\omega t} d\omega \Rightarrow x^*(t) \xrightarrow{\mathcal{F}} X^*(-j\omega)$$

c. مقیاس زمان: $x(t) \xrightarrow{\mathcal{F}} X(j\omega) \Rightarrow x(at) \xrightarrow{\mathcal{F}} \frac{1}{|a|} X\left(j\frac{\omega}{a}\right)$

$$\mathcal{F}\{x(at)\} = \int_{-\infty}^{\infty} x(at) e^{-j\omega t} dt$$

$$\begin{aligned}
\stackrel{\tau=at}{\Longrightarrow} \mathcal{F}\{x(at)\} &= \begin{cases} \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) e^{-j\omega \frac{\tau}{a}} \frac{1}{a} d\tau & a \geq 0 \\ \int_{\infty}^{-\infty} x(\tau) e^{-j\omega \frac{\tau}{a}} \frac{1}{a} d\tau & a < 0 \end{cases} \\
&= \begin{cases} \frac{1}{a} \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) e^{-j\tau \frac{\omega}{a}} d\tau & a \geq 0 \\ -\frac{1}{a} \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) e^{-j\tau \frac{\omega}{a}} d\tau & a < 0 \end{cases} = \frac{1}{|a|} X\left(j \frac{\omega}{a}\right)
\end{aligned}$$

d. دوگانی: $x(t) \stackrel{\mathcal{F}}{\leftrightarrow} X(\omega) \Rightarrow X(t) \stackrel{\mathcal{F}}{\leftrightarrow} 2\pi x(-\omega)$

$$X(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-j\omega t} dt$$

$$x(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} X(\omega) e^{j\omega t} d\omega$$

$$\Rightarrow 2\pi x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} X(\omega) e^{j\omega t} d\omega \stackrel{t \rightarrow -t}{\Longrightarrow} 2\pi x(-t)$$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} X(\omega) e^{-j\omega t} d\omega \stackrel{t \rightarrow \omega, \omega \rightarrow t}{\Longrightarrow} 2\pi x(-\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} X(t) e^{-j\omega t} dt$$

$$\Rightarrow X(t) \stackrel{\mathcal{F}}{\leftrightarrow} 2\pi x(-\omega)$$